

Vernetrussel mot distriktbosettinga

■ Det er i seg selv lite oppsiktsvekkende at ulike virkelighetsoppfatninger gjør seg gjeldende i vernespørsmål. Slik er det ofte i vernesaker, for verneinteressene er sjelden i samsvar med interessene til folk som lever livene sine i eller i tilknytning til verneområdene. Derfor oppstår det en fakta- og interessekonflikt der lekfolks realkompetanse står mot byråkratens fagkompetanse, og veldig ofte er det det levde livs kompetanse som må vike i møtet med fagkompetansen. For det er fagkompetansen som besitter ordene, tallene og firkantene som virkeligheten skal tvinges inn i, og slikt gjør seg godt i utredningene som politikerne legger til grunn for sine beslutninger.



man trenger ikke å være akademiker for å skjønne at folk reagerer når næringsgrunnlag og bosetting blir truet av det som oppleves som et uangripelig diktat fra oven



■ For det er liten tvil om at den foreslåtte verneplanen utgjør en direkte trussel mot bosettinga i dalførene i Øvre del av Målselv. Betydelige jord- og skogbruksarealer er allerede båndlagt av vern, særlig i Dividalen, og nå foreslår man altså et ytterligere vern som griper direkte inn i bosettinga. Bare i Dividalen er over 800 kvadratkilometer skog vernet allerede, og derfor er det forståelig at bygdefolket ser rødt når nå Fylkesmannen igjen vender seg mot Divi- og Rostadalen for å oppfylle nasjonale vernemål.

■ Et illustrerende eksempel er situasjonen til Monica Rostad, den unge bonden som nå kjemper en kamp for sitt eksistensgrunnlag i møte med vernebegrepet. Det var neppe denne kampen hun forberede seg på da hun for få år siden bestemte seg for å flytte tilbake til Rostadalen for å drive heimgården, men nå er den et faktum. For i verneforslaget blir store deler av hennes nærområde i Rostaåsen båndlagt, og dette kommer på toppen av de allerede eksisterende vernebestemmelsene som griper inn i gårdsdrifta. Vi har ingen problemer med å se at den samlede belastninga truer driftsgrunnlaget for gården, og det er unektelig et paradoks dersom arealmangel blir avgjørende for at en ung distriktspatriot må gjøre vendersis og flytte fra Målselv. Mot sin vilje.

■ Vi er imidlertid glad for at lokalpolitikerne nå ser ut til å ha fått opp øynene for den trusselen mot distriktbosettinga som verneplanforslaget utgjør. Det har foreløpig resultert i ei gruppe der representanter fra Fylkesmannen, Målselv kommune og bygdefolket sammen skal se på veien videre, men ei nødvendig forutsetning for en god prosess i denne gruppa er at man greier å enes om faktagrunnlaget. Det betyr i så fall ei mer ydmyk holdning fra Fylkesmannens utsendte enn det vi har opplevd til nå, og det er å håpe at denne ydmykheten skal stige fram i møte med den felles fronten vi nå ser lokalt.

■ Vi er i utgangspunktet ikke imot vern av naturmangfoldet, men slik statens forlengede arm i Troms forvalter vernebegrepet utgjør det en trussel mot våre levende bygder. Det kan vi ikke akseptere, for ingen er tjent med at det allerede hardt pressede næringsgrunnlaget i distriktene rammes ytterligere. Av vernebestemmelser skal det på et kontor, muligvis fra livene til de stadig nærere seg fast der jungelen ikke er belagt

Frimodige ytringer ...

Skogvern i Målselv – politisk press

I møte mellom Fylkesmannen i Troms og brukergruppene (grunneiere/næringsdrivende/folk) i Dividalen og Rostadalen angående vern av skog i Troms den 29. april, gjorde fylkesmannen det klart at han vil gjennomføre det pålegget han har mottatt fra sine overordnede. Fylkesmannen med miljøvernavdelinga har startet verneprosessen og akter å holde tidsristen. Og det til tross for at brukerne presenterte dokumenterte feil i rapportene som dannet grunnlaget for det foreslåtte skogvernet.

Som statsansatt byråkrat kunne jeg kanskje ha strukket meg til å si at dette er en revidert eller justert rapport. Men nei, ikke i denne saken. Her fremstår dette som bevisst omskriving av virkeligheta for å tjene ei hensikt. (Rapportene ang. Rostaåsen). At det i tillegg er stort språk mellom ulike rapporter angående antall km² som allerede er vernet, betyr heller ingenting for saksbehandlinga hos Fylkesmannen.

Det politiske presset fra departementet er stort, fylkesmannen skal levere, koste hva det koste vil, om så et helt landskap og hele bygder.

Men folket skal bli hørt, sier fylkesmannen. Fylkesmannen ikke bare inviterte til, men anmelder sterkt folket i Dividalen

og Rostadalen om å komme med innspill fra brukergruppene på flere fagområder som blir berørt av skogvernet. Og da i form av rapporter som dokumenterer brukernes syn, påstander og ønsker. Bevisbyrden er folkets. Han poengter samtidig at «synsing» fra lekmann ikke har gjennomslag på departementsnivå. Rapportene måtte være skrevet av noen med fnygde i miljøet. Han sa det ikke; men vi hørte at han på impusten hvisket «en med minimum hovedfag eller helst doktorgrad i emnet». Og hvor finner vi denne kategorien personer? Jo, stort sett som saksbehandler hos Fylkesmannen, og dermed ikke tilgjengelig for oss. Og skulle vi mot formodning finne en slik person som er ledig på markedet, hvem skal lønne vedkommende for jobben? Fylkesmannen har fått 3 ekstra stillinger for å utføre verneprosessen innen tidsristen. Hva har folket i dalene fått? Kun bevisbyrden.

Fylkesmannen har i sin melding om oppstart av skogvern skrevet at området er så lite at konsekvensutredning ikke er påkrevd. I Lov om naturvern §18 står det: «Vernemyndighetens skal kunnngjøre en melding, ..., der det gjøres rede for

det påtenkte vernetilak og de følger det antas å få ...» Er ikke ordlyden «de følger det antas å få» det samme som konsekvenser av verne? Hvor i loven er det angitt minimumsgrense for hvor stort eller lite et område må være for at konsekvensutredning skal være påkrevd?

Slike påviste feil i saksstillinga bør være grunnlag godt nok for Målselv kommune til å kreve utsettelse og ny vurdering av fremlagte saksdokumenter.

Og det politiske presset øker, håper jeg. Fylkesmannen er ut-satt for politisk press fra departement og regjering, ovenfra og ned, de kommunale og fylkeskommunale folkevalgte må nå få kjemne det politiske presse fra grarota, nedentra og opp. Noen må sette bremsen på denne prosessen før DN og MD presser gjennom et vern vi ikke ønsker og som kanskje heller ikke er nødvendig i et verneperspektiv.

Og skulle du som leser dette sitte med en aldri så liten mastergrad innen skog- eller naturforvaltning fra NTNU/tilsvarende, ledig kapasitet og lyst til å bistå brukerne, så ta kontakt.

**Kirsten Kirfås Sjørgård
Dividalen**

Minner fra fortiden

Har du bilder fra gamle dager du kunne tenke deg å dele med leserne i Nye Troms? Bildene blir sendt i retur, bare du husker å sette fullt navn og adresse. Du kan også levere bilde på avisburet på Olsborg eller et av våre kontorer. Skriv ned en liten tekst hvor bildet er tatt og årstall. Vi premierer med flakslodd. Adr: Nye Troms, postboks 44 - 9329 Moen. e-post: redaksjon@nye-troms.no. Merk konvolutten: «Minner fra fortiden».



Førsteklassinger på Viken

Thurid Berglund har sendt oss dette bildet av førsteklassingene på Viken skole i Bardu anno 1949. Hun forteller at læreren het Thorleif Nygård, og at vi blant elevene finner Rolf, Magnhild, Kari, Elise, Knut og Reidar.